

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Felélős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Laptulajdonos: ZICHERMANN HERMAN.

Előfizetési feltételek:		Hirdetési díjak:	Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Fizetendő Debreczenben.		Négy hasábos petit sorért 20 fillér. Nagyobb és többszöri hirdetéseknel igen kedvező engedmények tétetnek.	Gróf Degenfeld-tér 3. sz.
Egész évre	4 kor. — fill.	„Nyíltér”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fillér.	Felélős szerkesztővel értekezhetni naponta déli 1—2 óra közt.
Fél évre	2 „ — „	Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. L. utóda, Budapest: Goldberger A. V., Általános tudóstól VII. Erzsébet-körút 1A., Blockner J., Eckstein Bernát, Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában: A. Oppel, Schalek H. és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. L. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.	Kéziratok vissza nem adatnak.
Községeknél	1 „ 24 „		
Egyes szám ára 10 fillér.			

Dobieczi Sándor.

— szept. 21.

Evtizedek óta nem kellett városunkban oly nagyarányú mozgalmat a képviselőválasztás, mint az idén, a mit kizárólag a jelöltül fölléptetettek egyéniségének kell tulajdonítani.

A legnagyobb érdeklődés mutatkozik óráról-órára az ezen téren történendők iránt s nem csodálható, ha a legnagyobb mértékben a harmadik kerületnél nyilvánul ez meg, hol a szabadelvű polgárok nagy része Dobieczi Sándort kívánják a parlamentbe küldeni s a kinek megválasztása végett felkelésű hévvel buzgókodik a város sok kiváló egyénisége.

Dobieczi Sándor 7—8 éve lakik városunkban, de ez idő alatt sokkal többet tett városunk és ennek polgárai érdekében, mint sok más egy egész emberöltő alatt.

Pedig hát mi neki Debreczen, vagy mi lehetett volna? Egyszerűen: állomási hely, hova a miniszter helyezte. Lehetett volna iránta teljesen közönyös, visszavonulhatott volna a társadalmi szerepléstől s a szellemi és anyagi érdekekkel mit sem törődhetett volna.

De Dobieczi Sándor megszerette, valóban megszerette Debreczent s annak közönségét, mert a társadalmi élet minden mozgalmában tevékeny részt vesz, legtöbbször a vezérszereptől sem riadva vissza; érdeklődik a szellemi és anyagi élet minden egyes tünete iránt s nincs az a városi ügy, amelynek lelkes híve ne legyen, ha az a közjót érdekli.

És valljuk be, hogy Dobieczi Sándornak nagyon sokat köszönhet már Debreczen. Az ő buzgóságára történt az, hogy új vonatok beállításával sokkal előnyösebb összeköttetések

lettek a fővárossal és a környékkel, ő kezdeményezte és szorgalmazta a hatalmas, a vidéken párját ritkító új indóházat, az ezer embernek kenyert adó gépjármű-műhelyt, melynek világításánál is óriási hasznba részesítette a várost, mint a városi világítás kezelőjét. Létesítette, illetve elintézte a sertésrakodó állomás ügyét, úgy, ahogy a sertéskereskedők s a közönség érdeke kívánta.

Ott látjuk Dobieczi Sándort a városi közügyek élén, ahol széles ismereteivel mindig tanácsadón fogadtatik el. Ott van, ha a jótékonytársaságnak kell szolgálatot tenni, ha irodalmi ha művészi vagy bármilyen érdekről van szó.

És ő teljesen illetékes egy nagy város életében vezérszerepet vinni. Európai műveltsége adja meg ehhez a jogot. Hogy tudományos, nagy műveltségű és széles látókörű, azt már állása is feltételezi, melyet, mint szaktekintély, a legkitűnőbbben tölt be. Ismeri, bejárta az egész Európát, tanulmányozta nyugat és kelet népeit s vasuti közlekedés terén első rangú európai tekintély.

Egyénisége teljes mértékben rokonszenves. Társadalmi érintkezése előzékeny, udvarias, lekötelező; jogos kéréseknek gyors elintézője. Mint hivatali főnök, maga a megtestesült pontosság, a rendnek legfőbb megtartója, de nagyszámú alárendeltjeinek jótevője és jóakarója, kiből mindenki támogatást találhat, ha érdemes munkás.

Dobieczi Sándor érdemeit részletezni és kellően méltányolni alig lehetséges oly munkáért, a mit ő végez, csak is az lehet a jutalom, a mit Debreczen város polgársága most akar neki nyújtani, a legszebbet, a mit adhat: a bizalmon alapuló képviselőiséget.

Értjük azt a lelkesedést, a mely Dobieczi Sándor megválasztását megelőzi, értjük

a közlekedést, a mely iránta nyilvánul s azt az érdeklődést, a melyik az ő zászlójának dalra jutása iránt mutatkozik, s mi szívünk egész melegével csatlakozunk e lélekemelő mozgalomhoz s szívből kívánjuk, hogy Dobieczi Sándort, mint városunk egyik képviselőjét, ünnepelhessük a választás napján.

És Debreczen város III-ik ker. választó polgársága csak ömagát becsüli meg, ha Dobieczi Sándort küldi be a parlamentbe képviselőül.

Éljen Dobieczi Sándor!

Iskola-hiány.

— szept. 21.

Bizony igen szegény városunkra, hogy több mint félezer elemi iskolaköteles kisorult az iskolából hely szűke miatt.

Évről-évre ismétlődik ez az állapot, a mely e szerint nem is váratlan, de nagyon jól ismert s hiba, hogy még sem igyekeztek segíteni rajta.

Hogy közép iskoláink alsó osztályai túlszűfoltak s hogy a fel nem vehetők száma igen nagy, még értjük, de a népiskola-hiány sehogysem fér a fejünkbe.

Szerfölött lassan igyekeznek illetékes körök e hiányon segíteni, pedig bizony ez ám nagy kárral jár. Ime, az iskolai év első hónapjának vége felé még mindég öt új terem szükségét emlegetik s mikor lesz az meg, ha lassan haladunk!

A közép iskolák alsó osztályainak túlnépességét fogyasztaná a rég sürgetett polgári iskola felállítását, a melynek létesítését az Ipartestület írásbelileg kérvényezte a városi hatóságtól, de a mivel ez ideig nem foglalkoztak.

Pedig ez irányban is jó volna mielőbb alaposan intézkedni.

KARCZOLATOK.

— Innen, onnan, mindenünnen. —

Az őszi komor napok erőnek-erőjével be akartak hozzánk tolatkodni, de szándékuk nem sikerült.

A vénasszonyok megakadályozták. Igazok van. Nekik is jussok van a saját külön — nyarukhoz.

Akár derül, akár borul, az már nem tesz semmit... A képviselőválasztásra azért vigan készülődnek.

Értekezések, rábeszélések, tréfák egymást érik s mindenki azt hiszi, hogy az a párt győz, a melyiken ő van.

Csak hogy annyi a párt, hogy fele se győzhet.

Temérdek zászló leng a házakon, temérdek lapot olvasnak.

Ki lesz, mint lesz, ki győz.

Minden napnak van valami ingere, a mi egyik pártnak jól esik, a másik pedig tüsszköl tőle.

No de tíz napig sok mindent ki lehet állani a győzelem édes reményben.

Ha kortes bor nincs is, van kortes nóta (de nem bank nóta) bőven.

Ezek a nóták ép olyanok, mint a minők a kortes borok szoktak lenni.

Nagyon megfájul tőlök az ember — gyomra.

Egyik kortes ismerőstünk nagyban dicsérte a jelöltje őszi családját, meg hogy milyen nagy emberek voltak elhalt elődei.

— Hát akkor modja egy ur — a te jelölted olyan, mint a *krumpli*.

TÁRCZA.

Leírás a költészetben.

A leírás azon tér, melyen a költészet kiváltképen három válság előtt áll. Könnyen lehet utánzójává a mozdulatlan természetnek s így beleveg a festő hatáiraiba, átsapathat a próza pedáns légkörébe, s végül — érezve szükségét annak, hogy a külvilágból átvett vonásokhoz, a száraz felsoroláshoz valamivel a költő egyéniségének is kell járulnia, — papolásba vesztet. A festészet s a költői leírás, vagyis Arany nagy horderejű szavaival élve a „Buda halálá”-ból, az énekbe festés különbségét. Lessing rég kiderítette „Laokon”-jában; neki a Kleist-féle csináltvirág tavasz (utánozta nálunk: Csokonai, Lisznyai Kálmán) vagy a Mathisson-féle esti tájképek, „Abendlandschaftok” (lásd nálunk lenyomatban Kisfaludi Károlynál) és más ily versfényképek ily mű megírására elegendő okot és tárgyat szolgáltatnak. A leírás bizonyára jogosult és szükséges eleme a költészetnek; akár mint részlet s ilyenkor a költői szem hatalmas látókörének mása, akár mint önálló műfaj. A két szabály, melynek hódolnia kell, így hangzik: 1. A költő mozdulatlan kép helyett, tárgyat, legyen az természet, élet, csata vagy alak, mozgásban, tevékenységben tüntesse fel és 2. festse a leírt tárgyat inkább hatásában az emberi bensőre, tehát valamely érzés, hangulat vagy eszme költői keretűl választva.

Festő a tér, költő az idő. Aesthetikusok meg vannak akadva Rafael constantini harczával. Balra a harc folyik még egész hevében, középen a kereszténység győzelemre jut, jobbra már a

megfutamló pogányságot látjuk; imé, itt a festő visszaadja a más, idegen térre lépett költészet látogatását. A költészet, az éposz eszközeihez nyult s idegenszerű, bár a tárgy sajátoságát véletlene segítségével volt s találhatott egy pillanatot, melyet megragadhatott. A harc képe az övé, az egészek oka s a hőstettek más téren jutnak érvényre. A festészet és költészet egyaránt rajzolhatják a természetet, tengert, vihart, hegyet, völgyet, erdőt, mezőt, sziklát, rengetegeket, patakat s a napfényt vagy csillagos eget; a festő azonban a mozdulatlan természet, míg a költőnek jutott az egész természet hatalmas munkássága. Mint p. o. Vörösmarty Mihály éneki „Vén cigányá”-ban:

Tanulj dalt a zengő zivatartól,
Mint nyög, ordít, jajgat, sir és bömböl,
Fákat tép ki és hajókat tördel,
Életet fojt, vadat és embert öl...
— — — — —
Mi üvölt, sir e vad rohanatban?
Ki dörömböl az ég boltozatán?
Mi zokog, mint malom a pokolban?

Minél közelebb az emberi bensőhöz, annál költőibb a leírás. A költő tárgyát, mint Othelló arcát a maga lelkében Desdemona, saját bensőjében keresse. Byron görögországi utazásai mindenütt a történelem egy-egy emlékét karolják fel. — „Manfréd”-jében tündérek és szellemek élnek a tájképben. Kivált nála s minden nagy költőnél forr össze mégis a kép egy-egy hangulattal. Tájképei felett leng a költő bánata, emlékfátyola, egész lelke. Byron és Arany János a világirodalom nagy leíró költői. „Byronnak medora igazán sajátos.” — mondja Macaulay, a nagy mizantróp e szigorú bírójá — „csaknem páratlan, amely

gyors, vázoló, erőteljes: választása épp oly szerencsés; kevés és merész vonásokkal festő. A külvilág csodái, a Tájó, midőn Anglia hatalmas hajóhadát rengeti hátán; Cintra tornyai, fűzek és parafák lombjai között; Pentelicus vakító márványa, a Rénus partjai, a clarenczi jéghegyek s a genfi tó... „Childe Harold”-ja el is vezet Európa legtöbb helyére, megmutatja Lissabont, Athénát s Velenczét a sóhajok hidjával; láttuk a Jura szakadékaiban dúló vihart... de ő mindenütt saját bánatos lényének keresi mását, melyet nem lehet külön választani a csodás kerettől! Petőfi, a speciális magyar leíró költő, ugyancsak saját lényének mását, rokonát keresi az alföldi rováiban. Leírásai majd hazafias költemények, majd egy kedves ifjúkor emlékeit érző szíri megkapó elegiái. A pusztá neki a szabadság jelképe s a szép alföld csaknem minden elegiájához nyújt keretet, szintért. „A csárda romjai”, a haza és otthon imádata, a mulandóság képe, míg „A kutya kaparó” az elhagyatottság-érzeté; az „Alföldnek” van ódai lendülete. S a „Szülőföldemen”, a „Cserebogár, sárga cserebogár” kedves refrain-jével, a legbájosabb ifjú emlékek leírása. A „Kis kunságon” címűben van humor és mély érzés; mindenütt eszme, érzelem és sehosem a részletek rideg egymásutánja. Arany „Toldijában” és „Buda halálában” annyi a plasztikus szép s ezek olyan művészileg domborulnak ki, mint akárha márványba, gránitba vésettek volna. (Mily remek a „Buda halálában” a Bulcsu, Czerkó, Kanyaró vagy Szömöre kisebb alakja, a ravasz Detre mellett az ingatag Buda s a nemes, de hatalmaskodó Etele. A két nő, a sértett Gyöngyvér versengése, a gyermekteleu asszony szeretete a kis Aládár iránt s később megindulása a tehetetlen Buda sorsán és mi szép végül a szép, büszke Ildikó

kiséretével.) Mily remek festések a hadgyakorlatok, vadászatok; a vihar párhuzama az Etele ellen való összeesküvéssel... Itt a mű bizony mesterét dicséri, mint Ovidban Mulcibert, — a napisten kapuja. Ily szép csupán a „Családi kör” élénk világa.

Aranynál említjük fel a magyar költészet azon sajátosságát, hogy Buda városát s ifjabb testvérét Pestet sok költőnk rajzolta le dalában. Találjuk ezt már a régi jó Gvadányinál, ki „Egy falusi nótáriusában Peleske érdemes falu tollára bizza az 1790-iki Budapest leírását. Azzal a kegyelettel, azzal a bámulattal szólal a peleskei nótárius, amely még most is jellemzi a vidéki atyafakat, ha feltekintenek az ország fővárosába.

Menedékes helyen van a vár építve,
Erős kőfalakkal, bástyákkal kerítve,
Napfényes, ragyogó tornyokkal diszítve,
Utozái kövekkel vannak bétérítve.

Ezeket nagy roppant házak ékesítik,
Sok költéssel épült templomok diszítik...

A vár alatt még más három város fekszik,
Egy mérföld a hosszuk, mely is jól kitetszik,
Ó-Buda, Vízváros, Tabánnak nevezik,
Ezeket csudálva jövevények nézik.

Födetlen tornyával még egy török mecset...
— — — — —

A városokon túl fekvő szép megye
Amphitéátrumot mutat, völgye, hegye.
Akár merre szemét ember vesse s tegye,
Mást nem lát, csak melyből szív örömet vegye.

Hegyei bő vannak szőlőkkel terítve...
— — — — —

— Ugyan miért?

— A java a — földben van.

*

Makó Lajos szinigazgatónak olyan távol volt az itteni szinigazgatóság, mint Makótól — Jeruzsálem.

Ez a távolság a Komjáthy lemondása miatt hirtelen eltűnt s Debreczen Makó — Mekkája lett.

*

A katonák haza érkeztek. Nem történt semmi baj.

Megvoltak velők elégedve a király, a generálisok — sőt a különböző rendű, rangú és kora — *hölgyek* is.

Mert a katonai nagy gyakorlatokban a hölgyek is igen érdeklődően vesznek részt.

*

Bő szüret ígérkezik ugyan csak. Olyan olcsó a bor, hogy — nem érdemes *eladni*.

A miből az következik, hogy továbbra is drága lesz annak, a kinek hordó száma nincs.

*

A képviselőválasztás ugyan egy kissé segít a fogyasztás előmozdításán.

Kora esti órákban beszélnek a vidámabb természetű szavazók egyik-másik jónevű borozóban s erősen disputálnak.

Vannak bőven fogadások, hogy így, hogy úgy lesz és közbe fogy az — ital.

Hej! régebben még más képpen ment, — de azért ennek is örül a — kocsmáros.

Öt évben esik egyszer ilyen — nagy kavarodás.

HÍREK.

— **Választási mozgalmak Debreczenben.** Debreczen 3 kerülete élénken készül a megejtendő képviselőválasztásokra. Az I. kerületben *Thaly Kálmán* ellenjelöltje *Dr. Kőrössi Kálmán*, ez a tehetséges fiatal ügyvéd, ki a szabadelvű zászló becsületéért szállott a küzdő síkra. Thalyanak azonban szinte természetes a megválasztása. — Sokkal élénkebb és hevesebb lesz a küzdelem a II. kerületben, hol *Márk Endre* és *Dr. Bakonyi Samu* állanak szemközt; amaz szabadelvű, emez függetlenségi programmal lépett fel. Mindkét férfiú sok tevékenységet fejtett ki közügyeinkben s mindkettő egyaránt hivatott arra, hogy a polgári kitüntetések legnagyobbika, a parlamentbe jutás érje. — Előreláthatólag oly heves lesz küzdelmük az utolsó napig, hogy véleményem még nem tudunk adni. — A III. kerületnek 3 jelöltje van. A kormány elveit írták zászlóikra *Dobiecki Sándor* máv. üzletvezető és *Szabó Kálmán* iparkamarai elnök, a függetlenségért akar harcolni *Dr. Varga Lajos*. A leg-hivatottabb természetesen *Dobiecki Sándor*.

— **Választás.** Lázban áll már városunkban is a választó polgárság. Soha nagyobb érdeklődés választás iránt még nem mutatkozott, mint az ideitől, mert hiszen ez volna a legelső „tiszta” választás. Az I-ső kerületben igen csöndes lesz a küzdelem s miben nagyobb erőlködés nélkül kapja meg a megbízó levelet *dr. Thaly Kálmán* a függetlenségi párt egyik vezére *dr. Kőrössi Kálmán* ellenében. — Nagyobb érdeklődés mutatkozik a II-ik kerületben, hol *Márk Endre* és *dr. Bakonyi Samu* ügyvédek küzdenek a győzelemért. Legnagyobb az érdeklődés a III-ik kerületben, hol *Dobiecki Sándor*, *Szabó Kálmán* és *dr. Varga Lajos* állanak a küzdőterén. A választó polgárok nagy lelkesedéssel küzdenek s mindenik a győzelem reményében várja a nagy napot, október 2-dikát, a választás napját.

— **A protestáns irodalmi társaság** ideai közgyűlését *Miskolczon* tartotta meg, amelyen városunkból is igen sokan oda voltak. Ott volt *H. Kiss Áron* püspök és *Simonffy Imre* polgármester, főgondnok.

— **Lelkész vizsgák.** A hét elején folytak le az ev. ref. főiskolában a lelkészképesítési vizsgák. Tizenhárom segédlelkész tette le a vizsgát s ezek közt mindenből jelesen vizsgázott *Szombathy István* nagyszalontai segédlelkész, kinek már írásbeli dolgozatai is nagy figyelmet keltettek.

— **Esküvő.** Kedden délután négy órakor fényes esküvő volt a Kossuth-utcai templomban. Akkor esküdött örök hűséget *Dávidházy János* ev. ref. esperes fia: *Dr. Dávidházy Imre* ügyvéd, *Szabó Antal* debreczeni ügyvéd szép leányának *Ilonának*.

— **Szép kitüntetés.** *Szabolcska Mihályt*, lapunknak egykori kedvelt felelős szerkesztőjét, a békésbánati egyházmegye abban a kitüntetésben részesítette, hogy az országos nevű költő-pápot az egyházmegyei aljegyzői tisztségre megválasztotta. Ezen kitüntetéshez lapunk szerk. és kiadója a legmelegebben gratulál.

— **Uj tanár az állami főreáliskolában.** A közoktatási miniszter *Tvergyák Sándor* helyébe, a ki a beregszászi gimnáziumhoz rendes tanárrá nevezetett ki, új helyettes tanárt küldött, *Virányi Gyulát*, a ki már el is foglalta állását.

— **Meddig érvényes a régi tizforintos bankó?** A magyar kormány az osztrák kormánnyal és az Osztrák-Magyar bankkal egyetértve megállapította, hogy két év alatt teljesen bevonják a tizforintosokat. Azon túl már csak a bank engedelmeivel térítik meg az értékét, 8 év múlva pedig (1909. aug. 31-ike után) a bank nem köteles többé a bankjegyeket becserezni. Két évig tehát érvényesek a régi tizforintosok, azután is hat évig még el lehet váltani, a kinek megrekedne.

— **Állásába visszahelyezett állatorvos.** A mikor az állatorvosi szolgálatot államosították, Debreczen város tanácsa felmentette állásából *Steiner Jakab* városi állatorvost s nyugdíjazása iránt intézkedéseket tett. *Steiner Jakab* a városi tanács ezen intézkedése ellen fel-

flyamodással élt a belügyminiszterhez, kérve, hogy helyezze őt vissza állásába. Széll Kálmán belügyminiszter az iratok átvizsgálása után méltányosnak találta *Steiner* kérelmét és állásába visszahelyezte, a miről értesítette Debreczen város tanácsát.

— **A fakompetencia ügye.** A város lakosaiból a háztulajdonosok eddig kilencz forintért kapták a fakompetenciát és azt a város alatt levő raktárból szállították házaikhoz. Ezen most változtatni kívánnak, amennyiben a fakompetenciát a Bánkon adják ki. Minden háztulajdonosnak tehát, a ki a fakompetenciát igénybe akarja venni, a Bánkról kell haza hordatni a fát. Kárpótlásul a fuvarozási költségeikért olcsóbban fogja a város kiadni a fát s az eddigi kilencz forint helyett csak hat forintot kell fizetni a gazdáknak. A fakompetencia kiszolgáltatásában eme újabb rendszert provokáló javaslat felett a város legközelebbi közgyűlésén döntenek.

— **A cselédügy rendezése.** A cselédek érdekében fontos rendelet jelent meg. Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter a törvényhatóságoknak rendeletet küldött, hogy *állás-nélküli cselédeknek menedékhelyet* állítsanak fel és *ingyenes cselédközvetítő intézeteket* létesítsenek. Manapság már nem ritka dolog, hogy az állam maga lép a társadalom helyébe, a mikor társadalmi eszközei nem elégségesek valamely célra. Most, hogy az állam veszi kezébe a cselédközvetítést és a cselédeknek azilumot nyit, a cselédügy gyökeres orvoslását lehet tőle várni. A cselédügynek eddig egyik hibája volt, hogy a közvetítés magánosok kezében volt, a kiknek érdekében állt, hogy a cseléd minél gyakrabban váltogassa a helyét, hogy ők így minél több közvetítő díjra tegyenek szert.

— **Munkások kitüntetése.** A földművelésügyi miniszter minden esztendőben kitünteti két olyan gazdasági munkást, a ki egy gazdánál hosszú időn keresztül hűségesen és becsülettel szolgált. Az idén is megkereste a főispánt, hogy két jutalmazásra érdemes gazdasági cselédet hozzon javaslatba. A főispán viszont a polgármesterhez fordult, a ki két gazdasági cseléd megjutalmazását javasolja. Az egyik *Busi József* 63 éves gazdasági munkás, a ki Horváth István debreczeni birtokosnál negyvenegy év óta van szolgálatban. A másik *Pecze István* 68 éves gazdasági cseléd. A ki Debreczen városánál negyven év óta van szolgálatban. Mind a kettő elismerő díszokmányt és száz-száz korona jutalmat kap, amelyet annak idején ünnepélyesen fognak nekik átnyújtani.

— **Öngyilkos sertéskereskedő.** Nagy feltűnést keltett a Homok kertben egy öngyilkosság. Egy éjjel hatalmas dörrénés riasztotta föl az utca lakóit, a mely a 95 számú házból hangzott. Rögtön oda futottak, de a „kapu zárva és így a tömeg nem tudott bemenni. A szobában ez alatt egy fiatal asszony szökve borult a férjére, a kiből már elszállt a lélek. *Gebei József* nemrég nősült. Feleségével igen jól élt és soha a legkisebb szóváltás sem volt köztük. A sertéskereskedőt az utóbbi időben nagyobb csapások érték és e miatt szóváltás volt a sógora és kö-

zette. Gebeire ez a szóváltás végzetes volt, mert nem akarta kisegíteni többet pénzzavarából. Ez és még az anyagi gondok kergették halálba az erőteljes férfit. A rendőrséget rögtön tudósították az esetről, honnan Fülöp biztos ment ki a helyszínre. A hirtelen özvegygáé lett asszony iránt általános a részvétel.

— **Hazajettek a honvédek.** A 3. honvéd gyalogezred a királygyakorlatokról csütörtökre érkezett vissza városunkba. A kiállott nagy fáradság nem igen viselték meg a derék fiukat, akiket a király is megdicsért kitartásukért. A behívott tartalékosokat azonnal szabadságotlák, valamint az idejüket kitöltötteket is.

— **A kis szökevények.** Két kalandos természetű 12—13 éves lakatosinas megunta a vasak reszelését s megugrottak gazdájuktól *Lozonci Jánostól*. A két szökevény *Kirvai János* és *Merkó József* először a tanyákon, majd *Hajdu-Szoboszló* környékén kóborogott. Az éhség és a nyomorúság csakhamar visszahozta mindkettőt a városba s pár napig itt kóvályogtak, míg azután a rendőrség kezét tett rájuk. Az egyiket, *Kirvai Jánost* gazdája újra visszafogadta, a másikat pedig azzal büntette meg, hogy nem vette vissza a műhelybe.

— **A feledékeny anya.** A vasutnál időnként el szoktak árvézni azokat a tárgyakat, a melyeket az utasok „fa” kocsikban felejtettek. A leghihetlenebb tárgyak kerülnek ilyenkor eladásra. A napokban egyik vasuti kocsiban egy — pólyás gyermekre akadtak. A feledékeny anya utközben kiszállt és gyermekéről teljesen megfeledkezett. Csakhamar megérkezett az anya távirati kérdészködése és a következő vonattal a kétségbeesett asszony is. Természetes, hogy a „talált tárgyat” minden hosszadalmas ceremónia nélkül átadták neki.

— **Sok a szegény gyerek!** Már t. i. az olyanok vannak nagyon sokan, a kiket anyjuk nem igen tud eltartani s lelencházi gondozásba szeretné adni, hogy havi tápdíjját kapjon utána. A miniszter kegyes és jó indulatu rendelete alapján sokezer gyermek lesz így felvéve az egész országból, — a mi hatalmas terhet ró az ország pénztárára, úgy hogy a miniszter elrendelte, hogy ezután csakis a teljesen apátlan és anyátlan, vagyis a talált gyermekeket szabad felvenni. A régebben felvettek közül is igen soknak beszüntette a tápdíját s úgy látszik, hogy a télen sok szegény gyerek fog nélkülözni szüleivel együtt.

NYILTÉR.

Eladó ház.

Péterfia-Búsi-utczán a 18-ik számú szeglet ház, melyen jó menetelő fűszer üzlet van, 4 hold 50 □ öndódi földjével együtt eladó. Értekezhetni ugyanott a háztulajdonosnéval.

A völgyek árnyéka hideg kútforrással
Bővelkedik, gyémánt színű vízfolyással,
A kövi halacszkák itt viczkádozással,
Játszanak, pisztrángok, mint nyíl oly szurással.

A városok között mintegy méltósággal,
Szőke Dunavíz foly csöndes habozással.
Ágokra nincs osztva, van itt egy-folyással,
Fületek nem sértő, szép lassu zugással.

Számos terhelt hajók drága portékával,
Megannyi megtöltve sóval, gabonával,
Beszózott husokkal, tüstölt szalonnával,
Eveznek le rajta hazánk sok javával.

Olykor királyunknak szép hadi hajói,
Kiknek árbozfáján lobognak zászlói,
Széltől lebegtetnek kivont vitorlái,
Könnyen usznak, hátán morganak ágyui.

Valamint kotlós tyúk csirkéit vezeti,
Ugy sajkák nagy száma ezeket követi,
Ha a hadihajó vasmacsáját veti,
Kerületjét ennek soksága belepí.

Imé, a régi költő naiv rajzai, csak itt-ott lendülettel, de mindenesetre erőteljesebb képviselői. Ugyane természet képe, de már más Pesttel, sőt más hajókkal is, jelenik meg egy nagy különél, Aranyánál. Készakarva közöltük a Gvadányi vázlatát; így áll előttünk a nyelv s a leírás művészetének óriási fejlődése. A „Vojtina ars poetikájá”-ban olvassuk:

Állok Dunánk szélén, a pesti parton,
Előttem a kép szindus, üde karton:
Felleg s hegy által a menny kéjke csorba,

A nap most száll le a város majorba;
Büszkén a Gellért hordja bársonyát,
S fején, mint gondot, az uj koronát;
Lenn a Tabánban egy toronytető,
Gombjának fénye majdnem égető.
Mig fenn a Mátyás ódon temploma
Szürkén sötétlik, bus idők roma
És hosszú rendje apró sűrű háznak
Fehérlik sorba, mint gyepen a vásznak;
Alant a zölden tiszta nagy folyam,
Mint egy smaragd tó, bérekek közt, olyan;
Meg nem legyinti szellő, fecske szárnya,
Csak mélyen lüktet forradalmas árja.
Felszine tükör és abban mikép
Tündéri álmok, az előbbi kép
Tiszára mosdva felfordítva ring,
Mint lengő kárpit, a merő fal ing...
Ábrándos lelkek a hullámba mélyed,
Vágyban elusza buvárlom a mélyet...
Itt, itt a nymphák! itt a chárizmok!
Az utczán por, bűz, német szó, piszok.

Aranyánál e leírás — tudjuk — egy tan-költemény pihenő részét képezi. Alkotva tömören, remek vonásokkal, csodás mesteri technikával megírott részlet. Arany Lászlónál a „Déliabók” hőseben „e kép már hazafias tűnődés, több kiszámítással gondolva s cifrább színekkel is festve. Ime közöljük e részletet is:

Oly szép, ha nyári napnak tiszta reggijén
A fölkelő fény a Gellértra tűz,
S sziklái száz rovátkáján, üregjén,
Sugarat árny, sugár meg árnyat űz.
Fenn a királylak csillogó üvegjén
Vakítva gyul ki a virradti tűz...
S alant is a Duna szűk medrjén,
Mert hab, hajó, ember még mind pihen.

Szép őszi estén, tul a vérmezőre,
— A vár kicsorbitván tul az eget
Mint szagatott papirt — pihentetőre
Lecuszik a nap a bástyák megett:
Árnyék takarja a tabáni pőre
Partot (e brouweri részleteket)
S a czikk-czakkos, sötét árnyékba rejtett
Körrajz homálya annyi titkot rejtett!

Száz lámpa és alant vízképi mása,
Rezegve függő, tüzes szalagok,
A „Fecske”, „Hattyu” röpke villanása,
A siklónlál lecuszó csillagok,
A holt morajt átbőgő ordítása
Egy vontatónak, mely pöffög, lohog
Hosszu uszálylyal... Eltűnődve rajta
„Csak mind magyar voln!” — szól Balázs sohajtvá.

A leírás eljárásaira nézve már Lessing mondja ki azt a szabályt, hogy „a költő válaszsza ki a tárgynak csupán jellemző vonásait.” Ez a Taine fontos elmélete is. Homérnek elegendő egyetlen egy vonás leírásaihoz. Hajója majd „fekete”, majd „szárnyas”, majd „jól irányzott, feketé hajó.” E helyett azonban részletesen foglalkozik a hajó elindulásával, kikötőjével, jó és balszerencséjével. A jelző magában is összevont leírás; leírás... egy szóban. Bajza egyszerű képe:

Faluvegen erdő, erdőben magány,
A magányban sirdomb
Hársak alkonyán.
vagy az Arany Jánosé, midőn Bolond Istókja:
... elboacsátá (lelkét) ringatódzni
Szellő fuvalmán, bőlíntó galyon,
Felhő futásával versenyt hajózni,
Hanyatt terülve egy partoldalon;

Engedte önmagából kilopódzni,
Hang, szín, sugár, dal, tér és mozgalom,
Ő a természet, a nagy és örök,
Mi ott henylő, csak hívány földi rög...

Imé mindkettő kevés vonással állít élénk hangulattaljes egészet. Ily szép Aranyánál a „Regg és est” leírása, az „Ősszel” képei vagy a „Hajnali kúrtjében” a vadászat pezsgő élete, vidám zaja.

Mily nevetséges volna viszont p. o. egy tájképfestő, ki a szükséges vonások helyett egymásután rakuá élénk a tájkép egyes részleteit: előbb egy fát, aztán egy patakot, rétet, majd egy tehenet, aztán az eget és egy kis dombot. A költő ily aprólékosságokba nem bocsátkozhatik. Egyetlen szó pótolhatja a pepecselő eljárást. Virgilben a szélistén erőteljes „Quos egó”-ja fölér egy szónoklattal s magában is teljes fogalmat ad Aeolus hatalmáról. Arany „Toldi”-jában ily gyönyörűen jellemzi az anyai szerelmet.

„Áldjon meg, áldjon meg!” anyja eddig mondta,
Hogy kit áldjon? vagy mit? azt csak ugy gondolta,
Tudta, hogy az, a ki a szívet vizsgálja,
Minden kívánságát benne megtalálja.

Boz Dickens sem sokat foglalkozik alakjainak külsejével. Nekí az öltözés vagy modor egy-egy sajátosága, feltűnőbb vonása kell s nem bánja, ha olvasója erről valami ismerősére gondol s ezt látja az egész művön végig. Homér Kroniont is hatalmának egy kijelentésében festi.

... Barna szemeivel inte Kronion,
Ambróziás hajfűrtei felborzadtak az Isten
Halhatatlan főjén, mire megrendült az Olympus.
(Folyt. köv.)

Aláírási felhívás

az „Első debreczeni zálogkölsönző bank“ részvénytársaság
részvényeinek jegyzésére.

Az „Első debreczeni magánkézi zálogkölsön üzlet“ cég
alatt Debreczenben évtizedek óta folytatott zálogkölsön üzlet üzemének s jogá-
nak átvételére és kibővítésére Debreczen székhelylvel

„Első debreczeni Zálogkölsönző bank“

cég alatt részvénytársaság alakul.

A részvénytársaság 25 évre alakul, de működési tartama közgyűlésileg
meghosszabbítható.

Az alaptőke 150 000 koronában állapittatik meg, mely 750
drb egyenként 200 korona névértékű névre szóló szelvény kibocsátása által
szerezte be.

Ezen 750 db. részvény közül 300 dbnak jegyzése után az aláírás alkal-
mával készpénzben fizetendő a névérték 10% a, míg a fennmaradó 90% az
alakuló közgyűlés által megszabandó időben lesz befizetendő; a többi 450 drb-
nak jegyzése után az aláírás alkalmával ugyancsak 10% a, a névértéknek lesz
készpénzben lefizetendő, továbbá 40%, az alakuló közgyűlés által megszabandó
időben és a hátralékos 50%, melyről kötelezvény adandó, befizetésének módo-
zatait s időpontját a közgyűlés határozandja meg s fogja a részvényesektől
bekérni.

A részvények jegyzésének véghatárideje 1901. évi október hó 1.

A jegyzett részvényekre köteles 10 és 40%-os és 90%-os befizetések
a helybeli „Alföldi Takarékpénztár“ által fognak kezeltetni a részvt.
megalakulásáig.

Az első igazgatóság kinevezésének jogát az alapítók maguknak tartják fenn.

Az „Első debreczeni magán kézi zálogkölsön üzlet“ üzemjo-
gának, valamint ügyeleteinek átengedéseért a jelenlegi tulajdonosnak részvényen-
kint 10 kor. felpénz fizetendő a részvények jegyzése alkalmával, mely összeg a
részvény árba be nem tudatik.

Ezen feltételek nyilvánossá tétele mellett bocsátjuk a részvénytőke be-
szerzésére szükséges részvényeket nyilvános aláírásra, kijelentvén, hogy tulajgy-
zés esetén aránylagos leszállításnak lesz helye.

Az „Első debreczeni zálogkölsönző bank“
részvt. alapítói nevében:

KATZ JAKAB.

Minden
háziasszony
és anya

üdvezölhető, aki az egészség,
takarékoság és jóízre való
tekintetből a Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kávé (mely
csak az ismert eredeti
csomagokban valódi) hasz-
nálja.

5473

1901.

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa ezennel közhirrre teszi, miszerint a város
tulajdonát képező következő földbirtokok u. m.:

1. A Dóka-féle 5 nyilas föld az 1902. év október hó 1-től az 1908. évi
október hó 1-ig terjedő 6 évre.

2. Hat nyilas és 1424 □ öl u. n. Posta-féle föld az 1902. évi október 1-
től 1905. évi október hó 1-ig terjedő 3 évre.

3. Elep pusztai 2 és 5/8 nyilas tanya föld az 1902. évi október hó 1-től
1905. évi október hó 1-ig terjedő 3 évre.

4. A 143. holdat és 1000 □ öl et tevő Isten földje az 1902. évi október hó
1-től 1914. évi október hó 1-ig terjedő 12 évre.

5. 21 nyilas 758 □ öl Hatvan-utcai tilalmas föld, a Szegényház czéljaira
kiszakított mintegy tíz hold kivételével, tehát 118 hold 1555 □ öl, az 1902. évi
október hó 1-től, 1908. évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

6. Komlóskerti 26 nyilas és 4 □ öl föld és az ehhez tartozó régen szováti
ut részt képezett 1 hold 1017 □ öl földterület az 1902. évi október hó 1-től 1908.
évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

7. Komlóskerti földekből kiszakított 1 nyilas és 1020 □ öl föld az 1902.
évi október hó 1-től 1908. évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

8. „Szikigyakori“ 388 hold szántó, kaszáló és legelő föld a Csukás csap-
székkel együtt az 1902. évi október hó 1-től az 1908. évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

9. Vekeri 721 hold pusztja 1902. évi október hó 1-től 1914. évi október hó
1-ig terjedő 12 évre.

10. Kovács Pál-féle ház 16 hold ondódi földje az 1902. évi október hó 1-től
1908. évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

11. „Baranyi-féle háznak 22 hold 864 □ öl ondódi földje az 1902. évi október
hó 1-től 1908. évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

12. „Bika“, „Lázár“, „Koncz“ és „Farkas“-féle házak utáni 35 hold 800 □ öl
ondódi földek az 1902. évi október hó 1-től 1908. évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

13. „Dobozi“ vagy „Tábornoki“ féle ház utáni 12 hold 120 □ öl ondódi föld
az 1902. évi október hó 1-től 1908. évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

14. A „Tóth“ ház utáni 200 □ öl kert az 1902. évi április hó 1-től 1908.
évi április hó 1-ig terjedő 6 évre.

15. A „Tóth“ ház utáni 19 hold 1310 □ öl ondódi föld az 1901. évi október
hó 1-től 1908. évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

16. A Csapó-utca 682. számú háznak 3 hold 1050 □ öl ondódi földje az
1902. évi október hó 1-től 1905. évi október hó 1-ig terjedő 3 évre.

17. A gilányi laktanya és a boldogfalvai kert közt a laktanya nyugoti részé-
ben a boldogfalvai kert északi végéig nyúló 5 hold legelő föld az 1902. évi október
hó 1-től 1905. évi október hó 1-ig terjedő 3 évre.

18. A szegényházzal szemben fekvő tóczós melletti 44 hold föld épületekkel
az 1902. évi október hó 1-től 1908. évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

19. A belvárosi kisdődő telek után kiosztott 5 hold 850 □ öl ondódi föld
az 1902. évi október 1-től 1905. évi október 1-ig terjedő 3 évre.

20. A gépjavitó telep területéből használatra visszahozájtott 18 hold 1200
□ öl föld az 1902. évi október hó 1-től 1908. évi október hó 1-ig terjedő 6 évre.

21. A m. kir. Dohánygyár háta megettől föld 1902. évi október hó 1-től 1906.
évi október hó 1-ig terjedő 4 évre.

22. A Simonffy-utcai 1 számú házutáni ondódi 6 hold 1200 □ öl kataszter
szerint 7 hold 489 □ öl föld az 1902. évi október hó 1-től 1905. évi október hó 1-ig
terjedő 3 évre.

23. A kisdődő alap tulajdonát képező Major Péter-féle 3 hold 550 □ öl
ondódi föld 1902. évi október hó 1-től 1905. évi október hó 1-ig terjedő 3 évre.

24. Az ohati erdőbeni legeltetés az 1902. évi október hó 1-től 1905. évi
október hó 1-ig terjedő 3 évre.

25. Az Oláh ház utáni 26 1/8 hold föld az 1902. évi október hó 1-től 1905.
évi október hó 1-ig terjedő 3 évre.

26. A Csapó-utcai 681. számú ház utáni föld az 1902. évi október hó 1-től
három évre a f. évi október hó 16-án délelőtt 9 órakor a városháza nagy-
termében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fognak, a mely árve-
résre az árverelni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési fel-
tételek a városi számvevő hivatalnál, a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők
s a kikiáltási ár 10%-a árverelni szándékozók által az árverés fogantatásával
megbízottak kezéhez bánatpénzül készpénzben lefizetendő.

Debreczen, 1901 július hó 29-én.

A városi Tanács.

Ifj. PÁJER JÓZSEF

porcellán-, üveg-, lámpa és konyhaberendezés nagy raktára.

DEBRECZENBEN.

Üzlethelyiség: Főpiacz, Kossuth-utca sarkán.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy az
idény beálltával dusan összeállított lámpa-raktárt rendeztem be.

Tartok raktáromon minden jó hírnevű és gyártmányu

álló- és függő lámpákat

a legjobb égőkkel egész gyári áron, úgy mint Ditmár-féle nap, komettem, baku,
dupla és 30—40 gyertyalángú meteor-égőkkel, melyeket eladás előtt mindig
kipróbálva szolgállok.

Tartok raktáron igen finom szövésű kanócokat, lámpaollókat, lámpa-
üvegkeféket, petróleum kannákat s minden egyes lámpa részeket.

Ajánlom továbbá gazdagon berendezett raktáramat, u. m.: ét-, thea-, kávé-,
mokka-, mosdó- és üvegkészleteimet francia, angol és több hazai kivitelben
igen jutányos áron.

Berndorff evőeszközöket, disz-tárgyakat, úgy china ezüst mint
alpaccában árjegyzék szerint; továbbá: esont- és fanyelű asztali és des-
sert késeket, mosdó asztalokat minden kivitelben.

Szoba díszítéshez nagy választékban szolgálhatok majoliká és terakotta
vázákat és korsókat, ugyisint faldíszeket és szobrokat minden nagyságban.

Konyha berendezéshez minden ahoz való kellékekkel a legolcsóbb árak mellett
szolgálhatok.

Menyasszonyi kelengye bevásárlásánál kamatot engedményezek.
Vidékre csomagoló ládát nem számítok. — A csomagolásnál a legnagyobb
gond fordítatik, az uton történendő esetleges kárért felelősséget vállalok.

Kiváló tisztelettel

Ifj. PÁJER JÓZSEF.

8475

1901.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa ezennel közhírré teszi, miszerint a város tulajdonát képező következő épületek, csapszékek és bolthelyiségek, u. m.:

1. A Könyök-utca 11. sz. (régi Csapó-utca 630. sz.) ház, a folyó 1901. évi november hó 1-től, 1904 évi november hó 4-ig terjedő 3 évre
2. A baromvásártéren levő csárda az 1902. évi január hó 1-től, 1904. évi december hó 31-ig terjedő 3 évre.
3. Az epreskerti csapszék az 1902. évi január hó 1-től, az 1904. évi december hó 31-ig terjedő 3 évre.
4. A Bégány-csapszék az 1902. évi január hó 1-től, az 1904. évi december hó 31-ig terjedő 3 évre.
5. A Bárány-csapszék a mézsárszékekkel együtt 1902. évi január hó 1-től, 1904. évi december hó 31-ig terjedő 3 évre.
6. Simonffy-utcai 2 sz. bérház 4. sz. bolthelyisége az 1902. évi május 1-től, az 1905. évi május hó 1-ig terjedő 3 évre.
7. A Csicsogó-csapszék a mézsárszékekkel együtt az 1902. évi január hó 1-től, az 1904. évi december hó 31-ig terjedő 3 évre.
8. A városháza alatti 4. és 5. számú bolthelyiségek, az 1902. évi november hó 1-től, 1908. évi november hó 1-ig terjedő 6 évre

a folyó évi október hó 9-én délelőtt 9 órakor, a városháza nagytermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fognak, amely árverésre az árverelni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a városi számvevő-hivatalnál, a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők s a kikiáltási ár 10%-a árverelni szándékozók által, az árverés fogantatásával megbízottak kezébe bánatpénzül készpénzben lefizetendő.

Debreczen, 1901 július hó 29-én.

A városi tanács.

Bikszádi
ásványviz
árlappal
és
ismertető
könyvecskével
bérmentve szolgál
a
Kütfelhasználás
Bikszád
(Szatmármegye).

BIKSZÁDI ásványos gyógyvizet, mely egyedül a maga nemében, több birneves egyetemi orvostanár és birneves vidéki orvosok hatásánál fogva fölébe helyezik a külföldi és drága **Selters** és **Gleichenbergi** vizeknek. Gyógyító hatása a **bikszádi** ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny légcsőhurut, hangszalag-hurut, vérköpés ellen. — Nagy konyhasó tartalmánál fogva vérhányás, tudósucs-hurutnál és kezdődő gümörkóránál, továbbá **Bikszádi víz** alkalma-kitűnő eredményt értek el a zása által emésztetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj- és epehólyagbántalmánál, a belek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőknél, görvélykóros daganatoknál, heveny- és idült nő bántalmaknál, mint specificum vált be.

A Bikszádi víz bérleje s a sztojkai víz főelárúitói: **ALMER LAJOS és KÁROLY** nagybányai lakosok.

SZTOJKAI ásványvizet, mint Erdély gyöngyét, nem hiába neveztek el **magyar karlsbadi viznek**, mert tényleg annak gyógyhatása, a szigorú diéta betartásával: **idült gyomorbántalom**, máj- és epehólyag, valamint epeköbajoknál, nemkülönben **csukorbetegségnél** alkalmazva, valószínű csodákat művel, kitűnő hatása a **Sztojkai ásványviz** zörszervek összes bántalmainál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. — A **Sztojkai ásványviz** dús szénasvartartalmánál fogva, akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellemes üdítő ital, pártját ritkítja. A **Sztojkai ásványviz** hosszas használata elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annyival is inkább, mert hosszas állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengerentúli szállítást.

Sztojkai
ásványviz
árlappal
és
ismertető
könyvecskével
bérmentve szolgál
a
Forráskezelőség
Sztojka
u. p. Magyar-Lápos.
(Szolnok-Dobokam.)

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minder fűszerüzletben, valamint gyógyszerárúhámban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Gépészeti- és építkezési vasöntemények gyártása!

Minden külföldinél jobbak!
és olcsóbbak!

a „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”

arany éremmel kitüntetett

**Kútszivattyúi,
Borsajtói és Szőlőzúzógépjai!**

Eladás egyedül a gyártelepen:
Péterfia végén, a Hadházi-utczában.

Gazdasági- és ipari gépek legutányosabb javítása!

GYOMORBETEGEKNEK!

Mindazoknak, kik hűlés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, forró, avagy nagyon hideg ételek élvezése, avagy rendetlen életmódjuk által gyomorbetegeket, u. m. **gyomorhurut, gyomorgöres, gyomorfájdalmak, nehéz emésztést vagy elnyálkásodást** kaptak, ezennel egy kitűnő háziaszer ajánlatik, melynek kiváló gyógyító ereje sok év óta ki van próbálva. Ez az ösmeretes

emésztési és vértisztítószer, a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ez a növénybor kitűnő, gyógyhatásuaknak talált növényekből és jó borból készül, erősíti és élénkíti az emésztési szerveket, anélkül azonban, hogy hashajtószer lenne. A növénybor elhárítja a véredények betegségeit, megtisztítja a vért minden romlott betegséget okozó anyagoktól és elősegíti az egészséges vér újjákepződését.

A növénybor idején való használatánál, — a gyomorbajok nagyrészt már csirában elfolytatnak. Nem szabadna késedelmezni, tehát ezt minden más erős maró hatású és az egészségre ártalmas szerrel szemben előnyben részesíteni. Minden symptomák, u. m. **fejfájás, felbőgös, gyomorgöres, felfuvódás, rosszullet és hányás**, melyek kronikus (rég) gyomorbajoknál annál hevesebben lépnek fel, már egynehányzori ivás után elmaradnak.

Székrekedés

és annak kellemetlen következményei, szorulás, kólika, szivdobogás, álomhiány, valamint vértululások a májban, lépben és ereken (hämorrhoidák) a növénybor használata által gyorsan és gyengéden elmulasztatnak. A növénybor kitűnő szer az emésztés előmozdítására, erősíti az emésztési szervezetet és eltávolítja a gyomorból és belekből a használatlan anyagokat.

Soványtság, vérhiány, halvány arczzsin, elerőtlenedés nagyrészt a rossz emésztés, tökéletlen vérképződés és májbetegségek következménye. Teljes étvágytalanság, ideges kimerültség és **rosszkezd**, valamint gyakori **főfájás** és álmatlanság mellett az ilyen betegek gyakran lassan elsorvadnak. A növénybor a meggyengült életerőnek új impulzust ad, a növénybor gerjeszti az étvágyat, javítja az emésztést és táplálkozást, gyorsítja az anyagcserét, elősegíti a vérképződést, megnyugtítja a felizult idegeket, új erőt és életet kölcsönöz a betegnek. — Számos elismerő és köszönőlevél igazolja ezt. — Növénybor kapható 1 frt 50 kros és 2 frtos üvegekben a következő helyeken levő gyógytárakban: Debreczen, Sámson, Hajdu Vámos-Péres, Bagamér, Nagy-Léta, Hosszu-Pályi, Derecske, Konyár, Hajdu-Szoboszló, Kaba, Földes, Nádudvar, Balmaz-Ujváros, Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Hadház, Bököny, Balkány, Nyir-Adony, Szt-György-Ábrány, Ér-Mihályfalva, Székelyhid, Bihar-Dioszeg, Pocsaj, Kis-Marja, Berettyó-Ujfalu, Bihar-Torda, Nagy-Rábé, Nagy-Bajom, Püspök-Ladány, Karézag, Egyek, Csege, Tisza-Polgár, Hajdu-Nánás, Hajdu-Dorog, Uj-Fehértó, Búd-Szt. Mihály, Nyiregyháza, N-Kálló, Kálló-Semjén, Mária-Pócs, Nyir-Bátor, Bogát, N-Ecsed, Szaniszló, Nagy-Károly, Tasnád, Csány, Margita, Szalárd, Bihar, Csátár, Püspöki, Mező-Keresztes, Körös-Tarján, Bereks-Böszörmény, Zsáka, Füzes-Gyarmat, Dévaványa, Szeghalom, Csökmő, Vésztő, Okány, Zsadány, Maroziháza, Nagy-Szalonta, Nagy-Várad, valamint Magyarország minden nagyobb és kisebb helységében, ugyszintén egész Ausztria-Magyarországban a gyógyszerárúhárokban.

A debreczeni gyógyszerárú 3 és több üvegeket eredeti áron küldenek Ausztria-Magyarországban bárhova.

Utánzásoktól óvakodjunk.

Tessék határozottan kérni

Hubert Ullrich-féle növénybort.

Az én növénybortom nem titkos szer, tartalomrészei a következők: Malagabor 450'0, borszesz, 100'0, glicerín 100'0, vörösbőr 240'0, Ebereschenedy 150'0, cseresznyelé 320'0, Manna 30'0, Fonchel, Anis, Helénagyökér, amerikai erögyökér, Enzian, kalmusgyökér aa, 10'0. Ezeket tessék összekeverni.

Jó és olcsó órák,

3 évi jótállással privát vevőknek

Konrad János

óragyára
arany, ezüst és ékszerárak
szállító-háza

Brüx (Csehország)

Jó nickel-rem-óra frt. 3.75.

Valódi ezüst-rem-óra frt. 5.80.

Valódi ezüst láncz frt. 1.20.

Nickel ébresztő óra frt. 1.95.

Czégem a cs. és k. birodalmi czimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítás-érem, valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomban.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

